Kuva: Kirkon kuvapankki

SASTAMALAN SEURAKUNTA

SURUN KOHDATESSA – OHJEITA OMAISILLE

Sastamalan seurakunta
Seurakuntatoimisto
Aittalahdenkatu 12, p. 03 521 9090,
kirkkoherranvirasto.sastamala@evl.fi

Aukioloajat: Maanantai klo 9–11 ja 12–15,
keskiviikko ja perjantai klo 9–11 ja 12–14,
tiistaisin ja torstaisin suljettu

Läheisesi on kuollut - lämmin osanotto!

Surun keskellä on viipymättä ryhdyttävä toimiin hautaamisen järjestämiseksi. Järjestelyt aloitetaan asioimalla hautaustoimistossa ja seurakuntatoimistossa.

Hautaustoimistossa valitaan arkku, tuhkauksen kyseessä ollessa myös uurna, sekä sovitaan vainajan pukemisesta ja kuljetuksista. Jos omaiset haluavat vielä nähdä vainajan, myös siitä sovitaan hautaustoimiston kanssa.

Seurakuntatoimistossa sovitaan hautaan siunaamiseen, hautapaikkaan ja hautaamiseen liittyvistä asioista. Niistä kerrotaan seuraavaksi tarkemmin.

Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaaminen voidaan toimittaa kirkossa, kappelissa tai haudalla, useimmiten perjantaina tai lauantaina, sovitusti muina päivinä.

Seurakuntatoimistossa varataan siunausaika ja paikka, sekä siunauksen toimittava pappi ja kanttori. Papeilla on toimitusvuorot, niiden puitteissa heitä voi toivoa siunaamiseen.

Kirkkoon kuulumaton vainaja voidaan omaisten pyynnöstä siunata, jos tiedossa ei ole, että siunaaminen olisi vastoin vainajan eläessään ilmaisemaa tahtoa. Jos siunaamista ei toimiteta, vainajalle voi varata ajan suoraan tuhkaukseen tai pelkän hautaan laskun.

Sanomakellojen soittaminen

Vanha tapa on ilmoittaa seurakunnan jäsenen kuolemasta kirkonkellojen soitolla. Sanomakellojen soitosta sovitaan seurakuntatoimistossa. Eri kirkoilla on omat päivät kellojensoitolle.

Ilmoittaminen kirkossa ja lehdessä

Seurakunnan jäsenen kuolemasta voidaan omaisten luvalla ilmoittaa kirkossa ja lehdessä seurakunnan käytännön mukaisesti. Usein omaiset osallistuvat jumalanpalvelukseen, jossa läheisen nimi luetaan.

Tyrvään kirkon messua voi myös kuunnella Iskelmä Sastamalan kautta tai katsoa striimattuna Sastamalan seurakunnan Youtube-kanavalla.

Hautaus

Kuoleman todennut lääkäri kirjoittaa hautausluvan. Seurakunta saa luvan pääsääntöisesti virkatietä. Hautaan siunaamisesta voi sopia seurakunnan kanssa jo ennen hautausluvan saamista.

Ennen arkkuhautausta hautakivi ja mahdolliset reunakivet on poistettava haudankaivuun tieltä. Omaisten tulee sopia tästä kiviliikkeen tai palvelua välittävän hautaustoimiston kanssa.

Arkunkantajien pyytäminen on omaisten tehtävä. Kantajia tarvitaan kuusi. Myös naiset voivat toimia kantajina.

Tyrvään siunauskappelissa sekä Tyrvään, Salokunnan ja Sammaljoen kirkoissa arkku on valmiina paikallaan tilaisuuden alkaessa. Muissa kirkoissa, kantajat tulevat paikalle puoli tuntia ennen siunauksen alkamista ja kantavat arkun vainajienhuoneelta kirkkoon.

Siunaustilaisuuden jälkeen arkku kannetaan kirkosta ja kuljetetaan kärryllä haudalle. Kantajat laskevat arkun hautaan kantoliinojen avulla. Tuhkauksessa arkku kannetaan ruumisautoon. Tyrvään siunauskappelissa arkku jää paikalleen odottamaan siirtoa.

Hautaustoimistoilta voi tarvittaessa tiedustella maksullista kantoapua tai tilata palveluna arkun tuomisen kirkkoon ja noutamisen kirkosta siunauksen jälkeen. Jos hautaan siunaaminen toimitetaan Tyrvään siunauskappelissa, ja kyseessä on tuhkahautaus, kantajia ei tarvita lainkaan.

Ennen hautaamista on selvitettävä hautaoikeus. Siitä keitä hautaan voidaan haudata, tulisi sopia hautaa luovutettaessa. Käytännössä tällaiset sopimukset ovat kuitenkin harvinaisia. Tällöin oikeus tulla haudatuksi hautaan on ensin haudatun vainajan puolisolla ja tämän jälkeen suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa olevilla sukulaisilla puolisoineen kuolemantapausten mukaisessa järjestyksessä. Omaisten tulee tiedottaa hautaamisesta niitä, joilla on hautaan oikeus. Arkkuhautaus on mahdollista, kun on kulunut 20 vuotta edellisestä arkkuhautauksesta.

Uurna tai tuhka voidaan haudata muistolehtoon, uurnahautaan tai arkkuhautaan. Uurnanlaskuaika tulee varata seurakuntatoimistosta vähintään kaksi viikkoa ennen toivottua ajankohtaa. Uurnanlaskussa on paikalla suntio. Omaiset voivat halutessaan pyytää uurnanlaskuun papin. Muistolehtoihin ei lasketa uurnaa/tuhkaa talviaikana. Arkku- ja uurnahautoihin voidaan haudata uurnia ja pelkät tuhkat. Talvella kovimpien pakkasten aikaan voidaan rajoittaa.

Muistolehtoon kiinnitetään laatta, johon tulee haudatun koko nimi sekä syntymä-, ja kuolinpäivä. Tyrvään kirkon muistolehdossa laatat kiinnitetään tiilimuuriin ja leski voi varata itselleen laatan paikan puolison vierestä. Kaikissa muistolehdoissa vierekkäisen paikan varaaminen ei ole mahdollista.

Keikyän ja Kiikoisten muistolehtoon ei lasketa uurnaa vaan tuhka sirotellaan hautaan. Tällöin ei tarvitse hankkia uurnaa.

Keikyän ja Kiikoisten hautausmailla sekä Tyrvään kappelihautausmaalla on uurnahautapaikkoja, joille saa laittaa oman hautamuistomerkin. Muistomerkeille on oma ohjeistus ja kokorajoitus.

Vainajan tuhka voidaan haudata tai sirotella myös muualle kuin hautausmaalle maanomistajan luvalla. Tuhkan sirottelussa vesialueelle tarvitaan vesialueen omistajan lupa. Tuhkan hautaamispaikka tulee ilmoittaa krematoriolle ja seurakunnalle.

Hautaustoimen maksut

Hautaamisesta aiheutuvat maksut määräytyvät kirkkoneuvoston vahvistaman hinnaston mukaan.

Hautauksen kustannukset muodostuvat uuden hautapaikan hinnasta tai vanhan haudan hallinta-ajan pidentämisestä, vainajan säilytysmaksusta ja hautauspalvelumaksusta.

Hinnasto löytyy seurakunnan verkkosivuilta

https://www.sastamalanseurakunta.fi/info-ja-asiointi/vuokrat-ja-maksut/hautapaikka-ja-hoitosopimukset

Mikäli vainaja haudataan muistolehtoon, hautauksesta lähetetään lasku melko nopeasti, koska muistolaatat tilataan vasta sen jälkeen, kun hautauspalvelun lasku on maksettu. Muistolehdon hautauspalvelumaksu sisältää myös muistolaatan. Muuten hautauspalveluista laskutetaan siunauksen jälkeen.

Jos kuolinpesä on varaton, kustannuksiin voi hakea hautausavustusta. Avustusta on syytä hakea viipymättä, kun sen tarve tulee tietoon.

Jos kuolinpesä jättää hautauslaskun maksamatta, siirtyy asia perintätoimistolle. Saatava peritään siltä henkilöltä, joka on tilannut palvelun seurakunnalta.

SIUNAUSTILAISUUS

Siunaava pappi sopii omaisten kanssa siunauskeskustelun, jossa keskustellaan vainajasta ja hänen elämästään sekä suunnitellaan siunaustilaisuuden kulku. Musiikki on tärkeä osa siunaustilaisuutta. Pappi välittää omaisten musiikkitoiveet kanttorille. Jos omaisilla on erityistoiveita tai jos musiikin valinnassa kaivataan apua, omaisten kannattaa ottaa yhteyttä kanttoriin.

Muistotilaisuus on omaisten järjestämä juhla. Pappi osallistuu pyydettäessä muistotilaisuuteen, mikäli se muiden työtehtävien puitteissa on mahdollista. Kanttorit eivät useimmiten voi osallistua muistotilaisuuksiin.

Siunaustilaisuuden perusrunko on seuraava:

Alkusoitto
Virsi
Alkusiunaus ja johdantosanat
Psalmi
Rukous
Raamatunlukua
Puhe
(Uskontunnustus)
Siunaaminen
Rukous
Isä meidän -rukous
Herran siunaus
Virsi
Loppusoitto

Kukat voidaan laskea alkusoiton/virren jälkeen tai lopussa Herran siunauksen jälkeen. Erityisesti kesäaikana kukat voidaan laskea myös haudalla.

Omaiset istuvat kappelin tai kirkon etuosassa, ulko-ovelta katsottuna oikealla.

Lähisukulaiset laskevat kukkansa ensin. Lähintä omaista lukuun ottamatta kukat lasketaan arkun viereen, ei sen päälle. Ennen kukkien laskemista voi lukea kortin tekstin tai sen voi jättää myös lukematta. Päätösvirren jälkeen kukat haetaan pois, mikäli arkkua lähdetään kantamaan autoon tai haudalle.

Siunaustilaisuuden musiikki

Siunaustilaisuus alkaa ja päättyy yleensä urkumusiikilla. Virsiä on yleensä kaksi tai kolme. Siunauksen jälkeen haudalla tai arkkua tuhkaukseen saatettaessa lauletaan usein virsi 377 tai 30.

Yleisimpiä siunaustilaisuuden virsiä:

30 Maa on niin kaunis
243 Tiet kerran kaikki kulkee
249 Pois kirkas suvi kulkee
275 Mä elän laupeudesta
301 Kirkasta, oi Kristus, meille
338 Päivä vain ja hetki kerrallansa
341 Kiitos sulle, Jumalani
343 Voisinpa Jeesuksestani
388 Jeesus, johdata, tiemme kulkua

396 Käyn kohti Sinua
397 Kun on turva Jumalassa
498 Nyt kulkee halki korpimaan
499 Jumalan kämmenellä
517 Herra, kädelläsi
548 Tule kanssani, Herra Jeesus
552 Mua siipeis suojaan kätke
555 Oi, Herra, luoksein jää
560 Maat, metsät hiljenneinä
563 Ilta on tullut, Luojani
600 Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan
620 Sen suven suloisuutta
631 Oi, Herra, jos mä matkamies maan
632 Nyt ylös sieluni

Yleisimpiä siunaustilaisuuden urkukappaleita:

Albinoni: Adagio
Bach: Air tai muuta kanttorin ohjelmistossa olevaa muuta J. S. Bachin urkumusiikkia
Händel: Largo
Järnefelt: Kehtolaulu
Lindberg: Vanha virsi Taalainmaalta
Mendelssohn: Lied ohne Worte op.30 nro 3
Vivaldi: Adagio

Alku- ja päätösmusiikkina voidaan käyttää myös hengellisiä lauluja uruilla soitettuna. Pyydettäessä kanttori voi valita siunaustilaisuuden musiikkikappaleet itse.

Esimerkkejä siunaustilaisuudessa usein käytetyistä yksinlauluista:

Haapasalo: Kanteleeni
Hannikainen: Matkamiehen virsi
Hannikainen: Suojelusenkeli
Kansansävelmät: Kristallivirta, Täällä Pohjantähden alla, Olen kuullut on kaupunki tuolla
Laaksonen: Ota hänet vastaan ja Hyvää matkaa
Löytty: Pidä minusta kiinni
Merikanto: Oi, muistatko vielä sen virren

Hautajaisten jälkeen

Jos vainaja tuhkataan, omaiset voivat viedä siunauksen jälkeen kukat muistolehtoon tai haudalle, johon uurna tai tuhka tullaan sijoittamaan.

Hautajaiskukkien poistaminen haudalta niiden kuihtumisen jälkeen on omaisten tehtävä. Haudan siisteys ja hoito on omaisten vastuulla.

Haudan voi antaa maksua vastaan seurakunnan hoitoon. Seurakunta tarjoaa haudoille yhden, viiden ja kymmenen vuoden pituisia hoitosopimuksia.

SURURYHMÄT

Seurakunta järjestää sururyhmiä läheisensä menettäneille. Ryhmän alkamisesta ilmoitetaan paikallislehtien seurakuntatiedoissa ja niistä voi tiedustella esimerkiksi siunauksen toimittaneelta papilta.

Hautausavustus

Varaton kuolinpesä voi hakea hautausavustusta välttämättömiin hautauskuluihin. Hautaustoimiston kanssa ei saa tehdä sopimusta ennen kuin tukihakemukseen on tullut päätös. Lisätietoja ja hakemuslomake löytyy netistä osoitteesta:

https://www.pirha.fi/palvelut/sosiaalipalvelut/tukea-taloudellisiin-ongelmiin/taydentava-ja-ehkaiseva-toimeentulotuki

Neuvoa voi kysyä Pirkanmaan hyvinvointialueen Sosiaalipalvelujen neuvonnasta p. 03 384 5700
ma-ti klo 9–15, ke klo 12–17.30, to-pe klo 9–15.

Virkatodistus ja sukuselvitys perunkirjoitusta varten

Seurakuntaan kuuluvan vainajan perunkirjoitusta varten tarvittavat todistukset antaa vainajan seurakunnan Aluekeskusrekisteri.

Tampereen aluekeskusrekisteristä todistuksen voi tilata sähköisesti https://tilaavirkatodistus.fi, tunnistautuminen pankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella. Puhelimitse todistuksen voi tilata arkisin klo 9–15 p. 03 219 0700.

Väestörekisteriin kuuluvan vainajan virkatodistuksen ja sukuselvityksen tekee Digi- ja väestötietovirasto https://dvv.fi/sukuselvitys. Neuvonnan puhelinnumero on 0295 536 230. Palveluajat: ma–pe 9–15.

YHTEYSTIETOJA

Hautaustoimistot Sastamalassa

Hautauspalvelu Surulintu, Puistokatu 24, p. 0400 353 970
Hautauspalvelu Tero Teuho Oy, Valkamakatu 4, p. (03) 511 5600, 040 764 4678

Kiviliikkeet Sastamalassa

Keikyän kivi, Vammaksentie 1, p. 045 611 7768
Nokian kivi, Katajistonkuja 4, p. 040 834 9424
T. Suominen Oy, Heinoontie 345, p. 050 5355 506

Myös muilta paikkakunnilta olevia palveluntarjoajia voi käyttää.